

mutatóujját ilyenkor feltartotta, *kézzel* írták a lista végére. Utóbb kiderült persze, hogy a kézírás azé az emberé volt, akire Farkas a kiadót íratta. Ötvenhét éves volt. Amikor kiszállították őket a vagonokból, a többiek mondták neki, hogy mondja magát csak ötvennek, de nem volt hajlandó, beállt az öregek és a gyerekek közé.

Ida nem és nem volt hajlandó elmenekülni, amikor Istvánt elhurcolták. Csökönyszerű volt, mint egy öszvér!, dühöngött Minka.

Gyér, ősz haját kisimítottam izzadó homlokából. Ne beszélj annyit, pihenj.

A munkaszolgálatos fiát várta haza, mondta. A testét a nyilasok a Dunába lökték. A gyerek már csak az anyja halála után ért haza.

Doktorkám, jó, hogy jön, hát meddig húztatja még itt velem?!

(*Kis szünet*)

(*A képre mutatva*): Itt, rögtön a második teremben bukkantam rá. Már messziről felismertem. A festő neve: Jules Bastien-Lepage. Kisméretű. Francia.

Parti Nagy Lajos

(...)

Prológféle a Mohácsi testvérek Örkény színházbéli „Számokra hely”-előadásához

a sárral kevert vér leszárad
mért nő a fű meghal Babits
egy öt számjegyű szörnyű szám vad
árnyéka szó méz csont kavics.

wer springt baszod nemá ide
keppessen vissza nincs retus
a fényképen tuggyukkik állnak
ez meg nálunk a puskatus
taknyán csúsznak Kárpátjaink
szent bércéről zsidófajú
külhonosok a Dnyeszterig
nemá itt élmedhalnodolj
számokra hej itt nincsen uccu
húzzál el szépen kis zsidónk

nem belelőttük beleküldtük
hidegen rendészetiileg
kistettesek kistétlenek
a fehér kesztyű torka véres
nem volt számukra csak ekívül
hol sírjaik domborulnak
máig hullámzik az a föld

számunkra kesztyűnk sírjaink

Jemnitz Sándor

AZ INTERNÁLT NAPLÓJA (1944)

Közreadja Jemnitz János

Apám, Jemnitz Sándor már diákkorában, jóval az első világháború előtt rendszeresen írt naplót. Minden jel szerint kizárólag magának írta, nem tudok róla, hogy valakinek is megmutatta volna. Az 1914-es például nagyon érdekes mind zenei, mind politikai és értelmiségi szempontból. Ez a napló Berlinben készült. A naplót 1939-ig németül írta, magyarul először az 1944-es est. Eddig öt esetben jelent meg belőlük részlet, a *Holm*-ban háromszor. Ez a mostani rész megdöbbentő, tartalmában is, stílusában is, részletességében is. Számomra felfoghatatlan, hogy internáltan

miként tudta megírni. A leírás több szempontból tanulságos mind a parancsnokok, mind az üldözöttek megjelenítését illetően. A szövegnek van még egy harmadik oldala: nevezetesen a Csepelen dolgozó szakmunkásoké, akik, amikor megtudták, hogy apám a *Népszava* munkatársa, rendszeres szerzője volt, kézről kézre adták, és etették. Az internált naplója szeptember 2-án zárul, amikor felsőbb utasításra szabadon engedték. Persze felmerül, hogy ki vagy kik jártak el az érdekében – erről halvány sejtésem van, de bizonyítékom nincs. Felerítése további kutatást igényel. (J.J.)

1944. április 24. Déli két óra volt, amikor lakásunk ajtaján csengettek. Ily csengetés eseményszámba ment akkor, amikor senki sem látta tanácsosnak a felesleges mászkálást, a csillagosok otthon lesték a napról napra lesújtóbb részrendelkezéseket, és a csillagtalannok közül csupán a hétpróbás jó barátok látogatták meg a sárga foltosokat... Történetesen épp abban a pillanatban fejeztem be hárfaszonátám új kéziratát. Maga a mű nem volt új, hiszen 1935-ben, a prágai zeneünnepélyen is játszották már, és 1934-ben, szerzői estemen került bemutatásra, ami kerek tízéves kort jelentett számára. De én